

Oponent: PhDr. Petra Oulíková, Ph.D.

Posudek oponenta:

Tématem bakalářské práce **Kristýny Jirmusové** je tvorba vrcholně barokního sochaře Matyáše Bernarda Brauna, konkrétně jeho dva trojiční sloupy v západních Čechách – v Cítolibečích a ve Valči. Ačkoliv by se zdálo, že Braunovo dílo je již v odborné literatuře dostatečně zpracované, je stále co revidovat a doplňovat. U obou případů není archivně doložen ani autor sochařské koncepce, ani architekt statue.

V úvodních kapitolách podává autorka stručný přehled odborné literatury vztahující se k tomuto tématu. Sama studovala ještě archivní prameny v regionálních i pražských archivech, prošla restaurátorské zprávy. (Začlenění restaurátorských zpráv formou „in extenso“ přímo do textu jeho plynulost spíše zatěžuje. Vhodnější by bylo umístění v příloze.) Následují krátké pasáže o historických souvislostech doby, o dílu M. B. Brauna a jeho žáků, o fenoménu morových, mariánských a trojičních sloupů v 17. a 18. století.

Vlastním obsahem předložené práce jsou trojiční sloupy v Cítolibečích a ve Valči. Zde přináší autorka některé nové poznatky. Především správně vyvrací Františka Maxmiliána Kaňku jakožto autora architektonické koncepce obou statuí. Tuto častokrát pramenně ani stylově nedoloženou a mnohdy automaticky předpokládanou spolupráci Fr. M. Kaňky s M. B. Braunem bude pravděpodobně nutné revidovat i u jiných dochovaných památek, kde se předpokládala součinnost architekta se sochařem. V případě cítolibského sloupu spatřuje Jirmusová autorství architektonického návrhu u G. B. Alliprandiho (na základě srovnání s trojičním sloupem v Praze na Malé Straně), u sloupu ve Valči navrhuje méně známého stavitele G. B. Rossu, Alliprandiho krajana a přítele. I zde však zůstáváme na poli hypotéz, protože přesný důkaz pro toto tvrzení chybí.

Dřívější vztyčení sloupu v Cítolibečích (1715) upřesňuje nápis na kartuši, na němž je uvedeno jméno donátora. Toho si všiml již dříve P. Preiss, odborná literatura však i nadále opakovala chybnou dataci do 20. let 18. století. Správná je rovněž interpretace jedné ze soch na cítolibské statui, kdy ji K. Jirmusová určuje jako postavu sv. Jakuba Většího. Tomuto světcovi je zasvěcen i kostel stojící naproti sloupu. (Pozor na odbornou terminologii, na občasné zaměňování pojmu plastika a socha!) Sloup ve Valči vznikl r. 1728, což dokazují písemné prameny i kvalita sochařského provedení. V matričních záznamech našla Jirmusová jméno sochaře Antonína Brauna. Lze tedy akceptovat významný podíl tohoto umělce, synovce M. B. Brauna, na sochařské výzdobě zdejšího sloupu.

Autorka bakalářské práce shrnula dosavadní poznatky k danému tématu a kriticky se k nim vyjádřila. Přinesla i některé nové informace, proto práci doporučuji k obhajobě.

V ..... dne 15. 9. 2006

.....
podpis oponenta bakalářské práce